

გვირგვინი

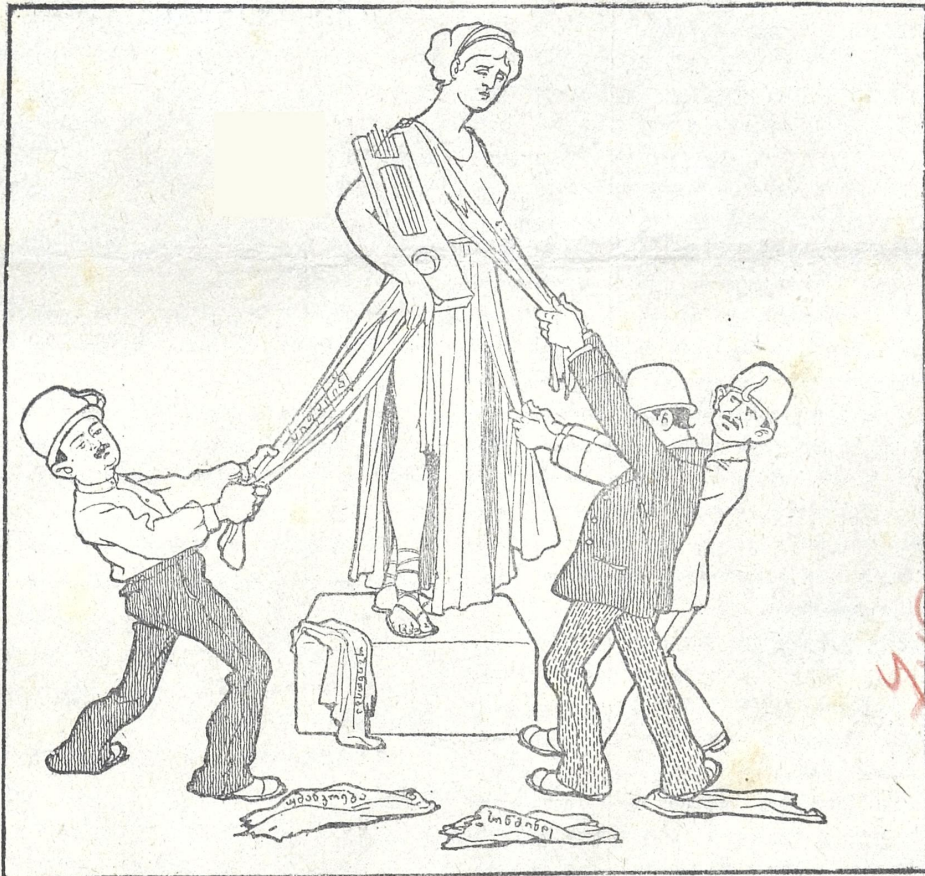
№ 9

1917

მონარსი. ატარა ფელეტონი—მორიელი. სიზმარი—ეშაკი. პატოსანი სიტყვა—ძ. მამა და შვილი—კ ბალავაძე. სიძვირის თაიგული—თარაში. ვეჩერული—ლუკაიეს ობოლი. დაგვიანებული მილოცვა—გოგია. მო-

კითხვის წერილი—ბუტუნა. მოხსენება—ლა პუპე და ნათლული. წერილი რედაქციას. კარისპატრები: „გვირგვინოსნები“ ბარომეტრი.

„გვირგვინოსნები“

Handwritten red text: ყანაძლე

„გვირგვინოსნები“. ყვეთელმა მწერლობამ შეკბოქა მუზა შეუფერებელი არტახეზით. ჩვენ უნდა გავანათავისუფლოთ იგი... (იხ. მე-16-ტე გვერდი).

ზატარა ფელეტონი.

„სხენის ძალა“

ქართველი ხალხის კულტურული განვითარება რომ მღვივის ნაბიჯით წინ მიდის, ამას მხოლოდ ბრძოლა ვერ შენიშნავს.

ამ მხრივ განსაკუთრებული კვალი ჩვენს ცხოვრებაში ქართულ ელ „ბურჟუაზია“ ორგანომ „საქართველომ“ (ა რეთვე ქუთათურმა ფუტურისტებმა) შეიტანა.

გაზეთი „საქართველო“ სულ რაღაცა მესამე წელიწადია რაც არსებობს და ამ მოკლე დროს განმავლობაში ჩუქვე რამოდენიმე მეღონის ქარხანა დააარსა. მაგრამ მართა ამითაც არ განიზომება მისი კულტურულ ეროვნული მოღვაწეობა. „საქართველომ“ განასპეტაკა ქართული ეროვნული ენა, სხვადასხვა ფუტურისტული ტერმინების შემოღებით და ამ ბოლო დროს წარმოების თვალსაზრისით აშუქებს ყველივე ეროვნულ პოლიტიკურ საკითხს.

21 თებერვლის ნომერში გაზეთის ბურჯი ბ-ნი ე. მალუ ენება 19 თებერვლის კრებას, ახალი კლუბის დარბაზში მომხდარს, და ამბობს:

„განა კრებაზე ელაფას, ან ღასნიშვილის თავმჯდომარეობა ისეთი ეროვნული მნიშველობის საკითხია, რომ ამისთვის ათასი კანის ღაშქარი შეიყაროს და მთელი დღის განმავლობაში ამითი ძალა, ენერჯია და დრო იხარჯოს? რამდენი შრომა უნდა გაქწიათ კრებამდისაც ამ საქმის მოსწეობად! „შეგნებულ ამხანაგების“ ეს ენერჯია უბრალო პარუტევის ძალად რომ ვიანგარიშით მივიღებდით სმას, თმას ცხენის ძალას...“

მართლაც დახარჯული ენერჯიის საზომით მეცნიერებს კარგა ხანია შემოღებული აქეთ საზომი ერთეული „ცხენის ძალა“. მაგრამ ღღემდე არავის მოსვლია აზრათ ამ მეცნიერული ტერმინით ეხელმძღვანელო კრებებისა და სხვა საჯარო გამოსვლათა დროს. ვისთვისაა საეჭვო, რომ ჩვენ, ქართველები სრულიად არ ვფასებდით დროს და ინგლისურ ანდაზას — „დრო ფულიაო“, ჩვენში ვასავალი არასოდეს არა ჰქონია. მას შემდეგ კი, რაც გაზეთი „საქართველო“ გამოვიდა, და ჩვენშიაც საკუთარი ეროვნული წარმოება აყვავდა, დროსაც

მეტეი ფასი დაედო. დრო და ენერჯია ახლა პირდაპირ „ცხენის ძალით“ იანგარიშება, რასაც უეჭველია მიაქცევდა ყურადღებას ყველა, ვინც ახლო უღვას ჩვენს ეროვნულ ბურჟუაზიულ ორგანოს — გაზეთ „საქართველოს“.

— რას აფასებთ, ბატონებო, ს. კელიას მეთაურ წერილს „საქართველოს“ 35-ტე ნომერში? ეკითხება ხაზინადარი სარედაქციო კრებას.

— ჰკითხეთ ავტორს, — მიუგებს რედაქტორი — თითონ ეცოდინება რამდენი „ცხენის ძალია“ ზედ დარჯული.

— ბეგრი არაფერი, სულ შვიდი — თუ რვა „ცხენის ძალა“ დასქირდა, მეგობარო.

— ჩემი სამხედრო მომიხილვა სრულად არ გავისტუმრებიათ — წარმოსთქვა ცნობილმა სტრატეგმა X — მა — დარჩენილია კიდევ რაღაც ექვსიოდ „ცხენის ძალისა“.

— ჩემი ღექსი ათი ცხენის ძალისაა! ამ რითმებზე აუარება ენერჯია და ძალა იხარჯება — ბრძანებით რედაქტორმა, სანდრო შანშიაშვილმა.

— თუ ცოტა არ უეკელით, რედაქციის თანხა ვერ აიტანს, ბ-ნებო, ასეთ ხარჯებს, შენიშნა ხაზინადარმა.

— ჩემი საპოლემიკო წერილებიდან დარჩენილია 13 ცხენის ძალისა. — წარმოსთქვა ჩვენმა რეზობამაშვილმა.

— ცამეტეი ცუდი რიცხვია, ერთი დაუეკლო — რატომ უნდა დაუეკლო, თუ 13 არ მოგწონთ მაშინ მიუმატეთ ერთი „ცხენის ძალა“ და 14 გამოვცა.

— ბ-ნებო! მე სახუმროდ არა მცალია, — მრისხანეთ წარმოსთქვა ხაზინადარმა — თუ რამდონისძიებას არ მიიღებთ ისე არსებობა შეუძლებელია. ვერავითარი ბურჟუაზია ვერ გაუძლებს ასეთ ხარჯებს. აი მოისმინეთ: დღეს ღღეობით გასასტუმრებელია:

- 1) ბ-ნი ღელიანის წერილები 25, „ცხენის ძალისა“
- 2) — „ „ ა. ასათიანის სტატია 3 „
- 3) — „ „ გ. გვაზავას მეცნიერული გამოკვლევა 5 ცხენის ძალისა.
- 4) — „ „ გრ. ვეშაპელის მოხსენებანი ცხენის ძალისა.

5) — „ „ დათიკო კასრადის „თეთრი ზამბახი“ 60 ცხენის ძალისა.

6) — „ „ გ ჟორდანის წერილი 2 „

7 — „ „ შ. ქარუმიდის ნაწარ. 2± „

8) — „ „ გ. ქიქოძის გამოკვ. 87 „

9) — „ „ აბ. წულაძის კორესპ. 1 „

10) — და სხვა-და-სხვა შემთხვევითი ავტორების ნაწარმოებნი 112 ცხენის ძალისა.—თუ მათ საერთო ჯამს გავუკეთებთ მივიღებთ სერიოზულ რიცხვს 331 ცხენის ძალას. მე ვერა ვებედავ, ბ-ნებოა მივსწერო პატივცემულ აკაკი ხოშტარის, რომ რედაქციას ამდენი ვალი აწევს, ვინაიდან საამისო ჯერ არაფერი გაგვიკეთებია.

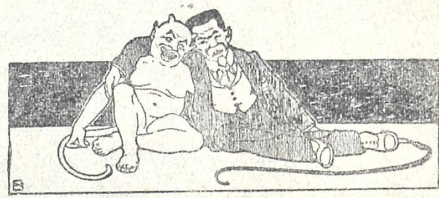
— უბრალო შიშია! მე თითონ წაველ ბაქოეთში და პირადათ ვინახულებ აკაკის. თქვენ ოღონდ ერთი კარგი ჩამოდანი მიშოვნეთ და ჩემს შემოსავალს დააწერეთ მგზავრობაში დანახარჯი ენერგია 48 ცხენის ძალისა! აღტაცებით წაროსთქვა ენერგიით სასეგ სპ. კელიამ.

ასეთი გარკვეული ტერმინებით ლაპარაკობენ

„საქართველოს“ პატივცემულ რედაქციაში, სადაც ყველაფერი უკვე ევროპიულ ყაიდაზე მოეწყოა. მე რამდენათაც ვიცი, ბ-ნი მ. მალუს მეთაურმა დიდი უკმაყოფილება გამოიწვია თვით „საქართველოს“ რედაქციაში. მიუხედავად იმისა, რომ აღნიშნული მეთაურის შეთხზვაზე ერთი „ცხენის ძალაც“*) არ დახარჯულა, სარედაქციო კოლეგიამ არ მოიწონა ასეთი მფლანგველობა.

მორიელი.

*) ერთი „ვირის ძალა“ ხომ მაინც დაინახებოდა! უშხაკი.

ს ი ზ მ ა რ ი

(მ ი ზ ა ძ ვ ა)

ერთ ქარველ მოქალაქეს შიშით გამოელვება.
(აბა რა სარგებია, მას ცუდი რამ ესინძნა?)
ჯერ ძილშიაჯ ბორკაჯდა, ჭკმინაჯდა, ჭხრიალებდა,
(ბასტურმის მწვადით ბრუნაჯდა, ტრიალებდა,) სუნთქვას ხან უმატებდა, ხან ჭფეთქდა მინახული თითქო გულდამშვიდებით, თითქო ბედის უბუელი. სიამით აზმორებდა პირს დიმ გადნანაკრავი, მაგრამ კვლავ ავსნეობდა, როგორც მახვილ ნაკრავი. — ეგ არ შეიძლებაო! — კიდევაც წაბბოდა, როცა იგი ლოკინში შოთავდა, თავადობდა.

აი, შუბლი შეიკრა, მწარეთ ამოისუნქა
 და მუშტიც მოიღერა მრისხანედ... (საბან ქვეშა!)
 ძნელი აღსაწერია იმისი სატანჯველი,
 ფეხებში ებლანდოდა ოდეს საბანი ძველი...
 გაჭკრავს, გაიფხრიწება ჩითი სანძოთეული!
 (ნეკიც არ დაჩეხილა იმისგან დაძლეული!)
 მიდამოს აფრუებდა ჭრიალი ფიცრებისა,
 შედეგი უტეუარე ტიალი სიზმრებისა.

რა ნახა? რა ესიზმრა ეკვომ დასალონები?
 რამ გაჭხადა ვაჟკაცი სევდის დანამონები?
 ნუთუ ჩარჩი, მეფანსე ძილში წამოეჩვენა
 და ამ სანასაობამ დალახვრა, შეაჩვენა?
 იქნებ ბანკში «ტორგებსე» უფიდიან მამულსა
 და ოჯახის დამსობა სტანჯავს დაშვარ-დაგულსა?
 იქნებ ომში მოუკლეს ვაჟი სათაფანები,
 ან სვალისთვის ეგულვის ბრძოლად წასაფანები?
 იქნებ წვრილი ცოლშვილი მან ვეღარ გამოჭკვება
 და სიკვდილის აჩრდილი სიზმარშიც თან დაჭეუება?
 ექნებ ცოლი ეძმაკობს, ცოლი მხეთ უნახავი
 (და ვინმე მეკობარი ჭეხავს მას გასალახავი?)
 ან, იქნებ, მას ავსენი შეხვდა უკურნებელი
 და იმით იტანჯება უბედური, მსებნელი?
 აბა რა სათქმელია!
 ან რა მოსახსენები!

(ამ ჭორს მოუგონებდენ მას ბოროტი ენები!)
 ის კმირია ბუნებით, ჭირში განასალეები
 და ამგვარი სიხრებით აუცრემლდეს თვალები??
 არა. იმან იხილა მეტი საშიშროება
 და ამისგან კმირ სხსეს შიშის ქარი მოება.
 მან ნახა... ეჭ, მკითხველო, ნეტა რას იჭვენები?...
 ნახა, რომ მოძსპარეო ჩვენში... არჩევანები.
 არც ამკარა კენჭობა, აღარც თუ დაფარული
 და მისთვის წამოიჭრა სევდით გულ დაღარული.

კატიოსანი სიტყვა

(ნაწევები „ჩემი თავგადასავალინა“)

.. ჩემთვის არსიყობის უნარი ღმერთს არ მოუცია. ქალებთან სეირნობა და ლაპარაკი ბავშვობიდანვე ჭირივით მძაღდა. ამის გამო არა ერთი და ორი მწარე დაცინვა ამიტანია. ერთ დღეს, ჩემდა საუბედუროთ, ერთი ლამაზი ბანოვანი გავიცანი; ჰე ის ძალიან მომეწონა, როგორც ახლა ვატყობ, შემეყვარდა კიდევ; მაგრამ წარმოიდგინეთ ჩემი ჰდგომარეობა: ვერც დავებლაპარაკე, ვერც გავყევი, ვერც გამოვყევი, ერთი სიტყვიც, ვერ მოვიქეცი ისე, როგორც საჭირო იყო. ის ქალი კი, ეტყობოდა, ძალიან ეშმაკი იყო. სწორედ რომ იყო. როგორც კი შემატყო გამოუცდელიობა, პირდაპირ წვალეზა დამიწყო; გადაკრული სიტყვები, დაცინვა თვალით, თუ ენის გამობზეკით ჩემთვის არ დაუკლია. ამან ჩემზე დიდათ იმოქმედა და ალბათ ამის მიზეზით გადავწყვიტე არსიყობა მესწავლა. ერთი ამხანაგი მყავდა, რომელსაც ქალები, როგორც თაფლს ფუტკარი, ისე ეხეოვოდა; არსიყობაში ზედ-მიწევნით დახელოვანებული იყო, მთელ ჩვენს ქალაქში პირველი კავალერის სახელი ჰქონდა მოხვეჭილი. მივედი მასთან, გავაგებინე ჩემი განზრახვა და ვსთხოვე ჩემთვის ხელომდღენელობა გაეწია და ესწავლებინა ის, რისთვისაც ქალებს მამაკაცები მოსწონთ. თანახმა გახდა. იმ დღესვე მომცა პირველი გაკვეთილი არსიყობის თეორიიდან. გაკვეთილი ქალებთან ბაასს შეეხებოდა და მისი შინაარსი მოკლეთ ასეთი იყო: ქალებს ებაასე იმ თემაზე, რაც მათ მოსწონთ. პირველათ ყოველთვის მათ მოუსმინე რათა გაიგო — რის შესახებ უფრო სწყურიათ ლაპარაკი.

ამ გაკვეთილის შინაარსი კარგათ გავიზებირე და იმავე საღამოს ავედენე კუდში ჩემს მეგობარ-მასწავლებელს. მეგობარმა ერთ ოჯახში მიმიყვანა, ორი ქალიშვილი გამაცნო და კიდევ ჩამტოვა იმათ ხელში; თითონ სადღაც გაიპარა. ჩემი მასპინძლები მზიარული ხალხი გამოდგა. შეხედულობითაც არა უშავდათ რა. დები იყვნენ, მაგრამ ერთმანეთს ოდნავაც არ ჰგავდენ. ერთი — მაღალი, წერწეტი, მოხმო, პოშვო, და ეშხინი იყო... რიხიანათ ლაპარაკობდა, ნაკლებათ იცინოდა და დრო გამოშვებით

ისეთი თვალებით შემომხედდა, რომ ტანში ერთ-ერთელი მივიღოდა, — არ ვიცი — შიშით მომდიოდა ეს თუ კმაყოფილებით. მეორე პირველის სრულ წინააღმდეგობას წარმოადგენდა: იყო დაბალი, მსუქნათ ჩამრგვალებული, ძალაზე თეთრი და იერ ნაკლები; კვილ ნარევი ხმით ლაპარაკობდა, წამ და უწუმ იცინოდა, ერთ ადგილზე ვერ მაგრდებოდა.

ჩემი გაცნობა, ვატყობდი, ორივეს სასიამოთ ჰქონდა, მაგრამ მე მაინც სიმწრის ოფლში ვიწურებოდი. ვიჯექი მუნჯსავით და არ ვინძრეოდი.

— თქვენ ყმაწვილო, გეტყობათ, მორცხვი ყოფილხართ, შემინუნა შავგრეხანმა.

— მეც ასე ვატყობთ, გაღიხარხარა მსუქნათ ჩამრგვალებულმა.

— მორცხვობა საუკეთესო თვისებაა... მეტადრე ჩვენს დროში, გააგრძელო პირველმა. აქ რაღაც უნდა მეთქვა, მაგრამ ამ დროს მსუქანმა მოულოდნელათ წამავლო მაჯაზე ხელი; ფანჯარასთან მიმაჩქჩაქა და გადამახედა:

— იმათ იცნობთ?

ქუჩაში ორი სხვა და სხვა სქესის ახალ-გაზრდა მიდიოდა — ერთმანეთზე თითქმის მიკრული.

— იმათ ერთმანეთი უყვართ...

— რა უშავს, ამოვლარდნე მე.

— არაფერი, მაგრამ... თქვენ იცნობთ იმ ქალიშვილს?

— არა.

— ხა, ხა, ხა! წასკდა მას შეუკავებელი სიცილი.

— ის ყმაწვილი მეთექვსმეტეა, მითხრა შავგრეხანმა

— როგორ?

— მაგის შეყვარებამდი იმ ქალიშვილს ხუთმეტე სხვა უყვარდა.

— ვაი, მეხი კი დავაყარე მაგის თავს, ძლივძლივობით ამოილაპარაკა მსუქანმა, თან-ძალათ სიცილის შეკავების გამო — ხველა აუვარდა.

— მარა მაგას რაღა გავუმტყუნო, როცა მარუსისა ეხლა რო საქმრო ჰყავს, მეორმოცეა.

— მარუსია ვინლა?

— არ იცნობ? მკითხა უმცროსმა.

— არა.

— რომ გაიცნოთ, მეორმოც და ერთე თქვენ

იქნებით, დარბაისლური კილოთი მითხრა შავგვრ-
მანმა.

— თქვენ არც თამარას იცნობთ? შემეკითხა
მსუქანი.

— რომელ თამარას?

— აი იმას, აფიცერმა რომ... ღმერთო ჩემო,
მრცხვენია... ხა, ხა...

— რისა გრცხვენია, გაუმტყუნა უფორსმა, მას
გაკეთების არ შერცხვენია, და შენ თქმა გაწითლებს?..
აი იმას, მომიბრუნდა მე, აფიცერმა რომ ბუში შეს-
მინა.

— არ ვიცნობ.

— თქვენ, გეტყობათ არაფის არ იცნობთ!

— არც პისტისას იცნობთ? წამოიძახა ისევ
დაბალმა,

— პისტისას! შუბლზე თითი მივიდე, თითქოს
ეს ეს არის მოვიგონებ მეთქი.

— აი იმას, შარშან რომ ვილაც სტუდენტს
აეკიდა და ორი თვის შემდეგ ისევ უკან დაბრუნ-
და, განმარტა შავგრემანმა.

— ა ა ა... ცნობით არ ვიცნობ, მაგრამ გა-
მიგონია კი.

— არც იმას იცნობთ, ამას წინათ რომ ნო-
ქართან შეესწრენ?

— პირადათ არც იმას ვიცნობ, შორე-ახლო
კი, ვიცრუე მე.

დიდხანს გ'გძქელდა ასეთი საუბარი. ჩემი მა-
სპინძლებიდან ბევრი ამზავი გავიგე. მათ არც მამა
კაცები დარჩენიან უყურადღებოთ. დავრწმუნდი,
რომ მათ სხვისი, — განსაკუთრებით ახალ-ვაზდა ქა-
ლების, — კილვა და ძრახვა მოსწონდათ. თეორიის
ძალით მეც ამ თემაზე უნდა მელაპარაკა, მაგრამ
უბედურება ის იყო, რომ მე არც ერთი ასეთი ამ-
ზავი არ ვიცოდი. მეტი გზა არ იყო — რაზე უნდა
შემეთხზა. ასეც მოვიქექი: მივსდექა ჩვენს ქუჩაზე
მცხოვრებ ერთ ქმრიან ქალს და იმდენი ვლანძღე,
რომ პატიოსნებიდან ფეხი გამოვადგმევი. ჩემს
მოსაუბრებებს ამით ძალიან ვაამე; მეც ნასიამოვნები
დავბრუნდი სახლში. ეს კი ვსთხოვე მათ — რაც ეხლა
ვსთქვი, ჩვენში დარჩენს მეთქი. იმათაც პატიოსანი
სიტყვა მომცეს და მხიარულათ გამომისტუმრეს.

ლამის ათ საათზე ჩემთან ერთი ჩემი მეზობე-
ლი შემოვიდა. მოწყენილი იყო; მიზეზი ვკითხე.

— პირადათ მე არაფერი მომსვლია, მაგრამ
ეს მაწუხებს, რომ აღამიანს, თურმე, აღარაფერი
დაეჯერება... კაცის ცნობა შეუძლებელი ყოფილა.

— რა ამზავია? შევეკითხე მე.

— აი იმ №-ის ცოლი მე პატიოსანი აღამიანი მე-
გონა; თურმე რა შუაშია, გარყენილზე უგარყენი-
ლესი ყოფილა.

დამცხელა ტანში.

— რა იცი, სად გაიგე?

— მთელ „ბულვარში“ სხვას ვერაფერს გა-
იგონებ, ყველა №-ის ცოლზე ლაპარაკობს. მაინც-
რა ყოფილა ეგ ოჯახქორი! თურმე, ქალიშვილობის
დროს ორი ბუში გაუკეთებია, ახლაც ხუთმეტამდე
საყვარელი ჰყოლია...

ექვი არ იყო, რომ ეგ ჩემი სიტყვები მოჰფინეს
ქვეყანას ჩემმა ახალმა ნაცნობებმა. უდანაშაულო
აღამიანის გალანძღვის წყარო შევიქენი, მაგრამ
რალას ვიზამდი!. ასეთი სანდროა ზოგიერთი პატი-
ოსანი სიტყვა.

d.

მამა და შვილი

შვილო, აქ მოდი, დამიგდე ყური,
მსურს გითხრა რამე, მამაშვილური.
დაიმახსოვრე რასაც მე გეტყვი,
თავი იცანი, ნუ ხარ პირუტყვი.
საკაცობრიო აკეთე საქმე,
კეთილი აქე, ბოროტი დაჰკმე.
არ დაივიწყო მოძმე ჩაგრული,
ნახო უქირდეს, მოჰმანე წყლოლი.
თუ კაცი-კაცსა სჩაგრავდეს ნახო
სიტყვა უთხარი, ხელი არ ახლო.
ცემითა კაცი არ გასწორდება,
პირიქით, კეთილს თლა დაშორდება.
ხალხს უერთგულე რათაც გიღირდეს,
კვლავ ხალხი გიხსნის რომ გაგიქირდეს.
შენი იკმარე, ნუ გინდა სხვისი,
არ შეირცხვინო, შვილო, სინდისი.
ქელი არ ხარო წინაშე მტრისა,
გულს შთაინერგე იმედი ხსნისა.
უვიცს, უსწავლელს თუ სადმე შეხვდე
შეაგნებინე, ძმურათ მიხედე.

ტ. შევჩენკოს საღამო

თფილისელ მოლოროსთა ჯგუფი კვირას, 26 თებერვალს სახალხო სახლში მართავს სალიტერატურო საღამოს დიდებული მგონის

ტ. შევჩენკოს

ხსოვნის აღსანიშნავათ.

რაც ვითხარ, შვილო, ხომ გახსოვს ყველა აბა, მომიყევ ახლა ნელ-ნელა. შვილმა მიუგო: „რაც უნ ბაასი დაიწყე, მაშავ, შემდეგ სამასი ბუზი გაფრინდა ჩვენს თვალთა წინა“. მაშამ ეგ სიტყვა ძლიერ იწყინა და ურჩი შვილი მიბეგვა რიგზე, უთანასწორა განი და სიგრძე. შვილმა მიუგო:—სირცხვილი შენი, წელან რა მითხარ,—ახლა რა ჰქენი!— „კაცი ცემით არ გასწორდებაო“. განა შენ თვიბონ, არა სთქვი ესა? რაც შენ არ მოგწონს და არ ასრულებ, მის შესრულებას რათ ურჩევ სხვებსა? გაფრინდა მეთქი ჩვენს წინ ბუზები; გამოსადეგლათ ვთქვი, ეგ სიტყვები. თუმცა კარგად მწამს: რომ შვილისაგან მამის გამოცდა არ არის რიგი, მაგრამ მინდოდა მე ის შემეტყო: რასაც ამბობდი თუ იყავ იგი.

კ. ბაღვაში

სიკვირის თაიგული

1. ერთი ბაზოკვლავის ამბავი.
(მეტწიერთა ს. ყურადღებით)

ამ ორი კვირის წინათ მივიღე ჯამაგირი; მაგრამ ყველაფერი ხომ „ქვიშის ბაწრად“ ფასობს და, არ ვიცოდი რომელი ერთისთვის გადამედო ჩემი არა სახარბიელო თანხა. ბინის ქირა რომ გადამეხადა, მთელი თავისი საშინელებით წამოჰყოფდა თავს სურსათ-სანაოვანის საკითხი. უკანასკნელზე ზრუნვა კი გაამწუვებდა ბინის საკითხს. ამ ორ ცეცხლში მომწყდებულმა, ბინის ქირაში მივეცი ნახევარი და გადავწყვიტე დანარჩენ განძს მიეყოფი, სანამ კი მყოფნიდა—რომ ამრიგად ბინაც მქონოდა და პურიც არ მიმკლებოდა.

მაგრამ ჩემი ხაზინა მალე დაიცალა. ბინის ქირაობის ვადა გავიდა. ამიტომ მოვიწყვი „მეძველე“ და გავანადღე ჩემი საბანი. ხოლო ამ უკანასკნელი გარემოების წყალობით წავაწყდი სრულიად მოულოდნელ ფიქრებს.

როცა საბანი მქონდა და სიცივესაც არ ვგრძნობდი, მეგონა რომ შიმშილი იყო ქვეყნათ ყველაზე მეტი უბედურება.— შიმშილის გარდა ყველაფერს აიტანს კაცი-მეთქი, ფიქრობდი. გუშინ კი, როცა გავციდე საბანი, ვისადილე და ღამით მარტო ზეწარის აშარა დავრჩი, დავრწმუნდი, რომ ყველაზე მეტი უბედურება ქვეყანაზე სიცივე ყოფილა. დავრწმუნდი ამაში და ფიქრთ-აშლილს ჩამეძინა.

დილაზე რომ გამეღვიძა დავრწმუნდი, რომ არ გავყინულიყავ ჯერ. ფრიალ გამიკვირდა ეს მოვლენა, მაგრამ როგორც ფიზიკის მცოდნე საქიროთ ვსცანი შედეგამოდი მის ახსნას.

არის ბატონებო ცვლილებათა ისეთი სისწორე, როცა „გარეშე განმათავისუფლებელ“ გავლენას „გამოჰყავს“ საგანი „გარინდებული მდგომარეობიდან.“ მაგრამ თუ არის ისეთი გავლენა, რომელსაც „გამოჰყავს“ ხოლმე, რატომ არ უნდა იყოს ისეთი გავლენა, რომელსაც „ჩაჰყავს“ საგანი ცვლილებათა ვითარებიდან „გარინდებულ მდგომარეობაში“ ეს ყოფილა და კიდევაც გამოეცადა... ადამიანის სტრუქტურაში შეუწყვეტელი ხარჯავს სიბოძს. ამიტომ მე უნდა გავყინულიყავ, რომ არ ყოფილიყო „გარინდებულში ჩამაყენებელი გავლენა.“ ასეთი გავლენა იქო-

ახალი ბარო ეტრი

ბ-ნებო! გიორგი ლასხიშვილმა მიიღო № 472 თეთრი... ურსა
 (მარჯვენა ბარომეტრი მალა იწვეს, მარცხენა დაბლა ეშვება).

ახალი ბარომეტრი

ბ-ნებო! ნიკო ელიაშვილი მიიღო 492 თეთრი... ურაა! (მარცხნივ ბარომეტრი მალლა იწევს, მარჯვნივ დაბლა ეშვება).

ნია აღბათ ზეწარმა, რომელმაც თურმე გარინდებულ ჩაყენა პროცესი სითბოს ხარჯვისა ჩემს ორგანიზმში და მით იხსნა იგი გაყინვისაგან.

მომივიდა ეს აზრი თუ არ, ავთროლოდი და ვიგრძენ, რომ ბედნიერი დიმილით ამითამაშდა სახე. —ჯერ ერთი ასეთი გამოკვლევა რა ღირს! ერთი ლექცია... ბიქოსს! —მე წარმომიდგა საუცხოვო სურათი: ჩემი მაგიდა დატვირთული შაშხით და ყველით, შემწვარი ქათმებით... აგერ კახურიც... აგერ ღომი და კიდევ რა!..

მე საჩქაროდ წამოვხტი, დავიბანე პირი და... მხოლოდ მაშინ შევნიშნე, რომ ფეჩი გახურებული იყო.

ეჰ! მომაგონდა რომ ლოგინის ფიცრები დავამტვრიე გუშინ და ჩავაწყვე ფეჩში.

მე ვისარგებლე იმით, რომ დიასახლისი შინ არ იყო. მაგრამ საცაა მოვა, და შენს მტერს იმან დღე დამითენოს!..

2. „ცივი სიხალისე“

(კრიტიკოსების ს ყურადღებით)

ერთი ბელეტრისტის ნაწერებში დამატყვევა შემოდგომის საღამოს სურათმა: „ხეთა წვერები იკარგებოდნენ ყინულიანი ღამის ცივ სიხალისეში“-ო. და შემეყვარდა მე ის მწერალი.

მისი სიტყვებით აღტაცებულს ხშირათ მიგრძენია ზაფხულის გრილ საღამოებზე, თუ რა სასიცოცხლო ძალას აკრთობდა მთელი სამყაროს კიდეპირად ეს ორი უბრალო სიტყვა:

„ცივი სიხალისე.“

როცა მთვარიან ღამეში, ხავერდოვან ფერადებით დაფიქტულ გორაკიდან გადავყურებდი თაიგულივით გაფურჩქნილ მიდამოს;

ახმატეხილებულ სიოს ბგერაში, მოლიკლიკე ნაკადის ტალღათა ცეკვაში, ხშირ-ფოთლოვან ტყის ჩურჩულში, მესმოდა მხოლოდა ერთი:

„ცივი სიხალისე“.

და ვერ წარმომედგინა ჰარმონიის ისეთი განცდა, რომელსაც ვერ გამოსთქვამდა:

„ცივი სიხალისე“

მაგრამ განვლო დრომ. ვაჰქარა ზაფხული, დადგა შემოდგომაც. და ერთს მშვენიერ ზამთრის დღეს დიასახლისმა გამისტუმრა ოთახიდან „ფინანსიური კრიზისის“ გამო

ვნახე მე იმ საღამოს, ამ რიგად, მთელი თავის სინაზით „ყინულიანი ღამის—

ცივი სიხალისე“ და მივხვდი ჩემი მწერლის პირუტყულ ეგოიზმს, ვალაღებული მხეცის ეგოიზმს!..

—აღბად ის თხზავდა თბილ კაბინეტში, კმაყოფილი და ლაღი—გავიფიქრე ბაზმოვრეულმა და უკმაყოფილების გესლიანი შავი გველი ამოძრავდა ჩემს გულში.

„ცივი სიხალისე“—წამოვროშე ზიზლით და გადავაფურთხე... არ ვიცი რატომ.

მას შემდეგ როცა ნერვებ-აშლილს გულს გადამეყრება მდულარება, როცა მთელს ჩემს არსებებს დაიპყრობს „შემოდგომის ყინულიანი სუსხი,“ თითქო განგებ, თითქო ჯინით მაგონდება:

„ცივი სიხალისე“...

და ვიტანჯები, ვიტანჯები უზომოდ, უსახვროთ... და მძულს, მძულს მე ის მწერალი!..

თარაზი.

მეჩერელი

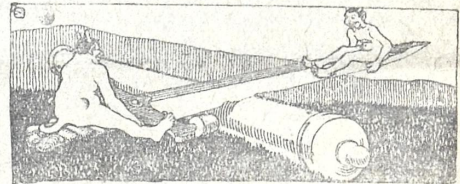
(გურული სცენა)

არა, ამხელა კაცი გვეზარდვ, მოვხუცი კაცი აგერ და აი ვეჩერედი თუ გამეგონოს შემარცხვინოს ღმერთმა. რაფა არც ისე ყრუი გეგონათ, რომ აფერი მესმოდეს! ქობულეთში და ჭიათურაშიც კი ვარ ნამყოფი, პაწე ცხოვრებაში გადახედულიც ქე ვარ, მარა რომ ვამზოფ ამას გულახდილიათ, აი ვეჩერედი რას ეთქვა, არ ვიცოდი, რაც მართალია, მართალია. ავი კი მახსოვს, კალანდაძის წისქვილზე —დოლაბზე კას სამ ფუთ სიმინდს ყოველ კვირეში ჩავაქარალებდი ზურგზე მოკიდებულს, იქინე ერთი დოსტი მეწისქვილე მყავდა, კაი კაცი იყო ააწენა ღმერთმა, პაწი მინდის მოტორვა ქე უყვარდა კარგათ, მარა ისე მაინც ჩემდა კაი იყო: მეტყოდა: „ჩემო თემუყა, შენი სირა ჯერ არ არის, ამელმ არც ქე მოგვიწიოს ეგება სირაო“, მარა ერთი დი ყალიონი ქონდა, ქე მიდიოდა შათ ერთი ნახევარი გირფანქა თუთუნნი, იმას გულბეკნიდი კარ-

გად დაფშენილ თუთუნით, ერთ ორ კეცა თუთუნს ისე დაეპირდებოდი და მაშინათე დააყრიდა წისქვილს ჩემს სიმიანდს, ეს იყო და იყო და ეს — თურმე მე რომ „სირას“ ვეჭყოდი იგი ვეჩერედი ყოფილა ქართულად მაგრამ ავი რავე ვიცოდი... ოი დასწყევლოს ღმერთმა მისი მომგონი, რა უბედურობა რამე მაი ვეჩერედი ყოფილა... ამ ვიანობაზე ვინც კი გადაარჩა ჯარში გაწვევას. ყველა საცხა საცხა გადაფანტა ფულის საშოვრად — ფასი არ აქვს თვარა ფული კი იშონება ოხრად, არ დამაყენა ჩემმა ქალმა მარიკელამ სახლში: „წადი და წადი, გადიეთრიე შენ წელ მოწყვეტილო საცხა, ქვეყანა გამდიდრდა, შენც იშონე ორი კაპეიკო“. რა მექნა, მეც ქე შემცხება, არ დამაყენა, ქალმა სახლში, თვარა რავე გადავდგამდი სამე ფეხს, პაწე ქე მეშინოდა ღვთის წინაშე, ამ ასკარიე-დასვარიეს დროს არ მიმაჰქენიტოს ვინმემ სადმე მეთქი. ავდექი, ჩევედი საჯოვოხობის ტანციაზე, მივედი საბილეთე კასასან, მარა ვინ მივიშვა, იმდენი ხალხი იყო ჩაწკაპული, მუჟარე წინდამიდან და მინდოდა ბილეთის კასასან მისვლა ჩქარა რომ ამელო ბილეთი, მარა მოვარდა თოფიანი რუსი და დამიყვინა: „კულა ტი ილოშ, ნახად — ვოჩერედ სტოიტო“ — მე კილომ ვერ მივხდებოდი მარა, მომიკიდა ხელი და წამაპწიალა უკან, მაშინ იყო მივხვდი — ვეჩერედი ყველეს უკან გაერებას და ყურყუტს ქვივბია მეთქი; მევიდა ერთი ჩინებიანი კაცი, იმან ქე ვილო, არც ვეჩერედში ჩუტყენებიათ და არც რამე. ვევიდე რავარც იქნა ბილეთი, მარა პოვეხში შესვლას არ იკითხავთ — იქინეც მიყვირეს: „ვეჩერედ ნადაო“. ჩევედი ბათუმში რავარც იქნა, პოვეხიდან ვადმოსვლისასაც ვეჩერედი დამქირდა. მომშივედა ძაღლივით; რა ვიკითხე პური სათ იყიდებათქვა, მიმასწავლეს ერთი ფურნე. მივედი, იქინეც ვეჩერედი იყო. მარა ჩემი ვეჩერედი მაინც ყველას უკან იყო, რაცხა ეშმაკათ ყოველთვის... დავდექი ადგილზე ბათუმში, რაცხა პაწა ჯამაგირს ქე ვღებულოზდი, მარა ამ ვეჩერედმა გამიქვირა საქმე; პური დამქირდა — ვეჩერედში ვიდექი სულ, რამდენი მუჯლუგუნი და პალური მე მომხვდენია ვეჩერედში, იმდენი სიკეთე მე მომეცეს. შაქარი დამქირდა, ვეჩერედი, ხორცი დამქირდა, ვეჩერედი, ტრიანტში შესვლაზეც ვეჩერედი, ფოშტაში შევედი მარკების საყიდლოთ იქინეც ვეჩერედი. მოვკიდი კაცი, წვევიდა სული ამდენი ვეჩერედით;

არა წავალ სახლში, არ მინდა აქანე ყოფნა, ამდენ ვეჩერედში დგომას შინ ყოფნა მირჩენია, თუგინდა სამჯერ ვამლახოს დღეში ჩემმა მარიკამ, სახლში კი წავალ მარა ვინ ავიღებს ბილეთს, ვეჩერედი იქინე მკითხე, თვარა სხვაგან ქილდე არაფერი უქირს... ამდენ ვეჩერედში დგომას სიკეტელი მირჩენია სწორეთ... დიდი სიამოვნებით ვორჩევი სიკეტელს, რომ ვიცოდე ნამდილოთ, რომ საიქიოსაც, ვერმოზრუნდის ქვეყანაშიც ვეჩერედი არ იქნება. სამოთხეში შესვლის იმედი რომ მექნდეს, იქინე კილდე გოუძლებ ვეჩერედს, იმიზა, რომ ხამოთხის კართან ცოტა იქნებიათ ვეჩერედში, ვინდა ახლა ცხონებული... მე იმის შიში მკლავს, რომ ჯოჯოხეთისკენ მაქვზა, იმდენი შემიცოდებია ღვთიზა, ვაი ჩემ დღეს, იქინე უნდა ნახო ჯოჯოხეთის კარზე ვეჩერედი, ცა და ქვეყანა ჯოჯოხეთში მივა ახლა, ვინდა არის ცხონებული, ყველე წაწყმედილია — ისე ვისვარა ქვეყანა... ამიზა რომ არ მეშინოდეს სიკეტელი კი ჯოჯოხეთში სიკეტელს.

ლუკაიას ოზოლი.

დაგვიანებული მილოცვა

(გუბდენი ნ. კაცირიძეს)

ოჰ, ბაროვ ნიკო, ბაროვ! შენი სულის ქირიმე შენი, ნაღდი ხარ ნაღდი უფლის მადლმა! შენა ხარ ჩენი მუტნიკი, ჩენი დარდების გამჭარვებელი. რაც უნდა ნებრიტხათ ვიყო, რაც უნდა მოხუშული ვიყო, სულ რომ ზეთი ჩამომდიოდეს ცხვირპირზე, შენ რომ გამოხვალ ცენაზე და ჩენი ჰველაბრის ოინებს ითამაშებ, ხელათ დარდები გულიდან ვადამეყრება ხოლმე და ქიზიყელი ვირივით ვჯლოყინებ, იმდენს ვიცინი. ღმერთმა ააშენოს ამ ტრიატრის მამგონი, პირდაპირ სარკვე რაღა! სულ ყველაფერსა ჰხედავ კაცი, სულ წინ გეხატება ყველაფერი, მთელი შენი ნაქნარი წინ ვიდევს და უყურებ რაღა! იცი რამდენი ქვა გვისწავლია ამ ტრიატრ-

რიდან? ეს „ნაროდნი დომი“ პრამათ ჩვენი ღემნა-ზიაა ქრისტეს მადლმა და შენ კი ჩვენი ვარჯაბეტა. მაღადეც, ჩესნი სლოვა, მაღადეც! ყოჩალი ბიჭი ხარ, თორემ სხვა ამდენს ვერ შესძლებდა. შუტკა შტოლისი ოცი წელიწადია კაცი ლაპარაკობ, რატომ ან ენა არ გედლება, ან ტენი! ლაპარაკი და მერე რანაირი ლაპარაკი! სხვასავით კი არ მიედ-მოედები. რასაც იტყვი სულ ოქროა, ოქრო. ჩვენი ტერგეურქა ორმოცი წელიწადია სულ ქაქანობს, მაგრამ რა ყრია შიგ! სად შენი შნო და ლაზათი და სად იმისი რამდენი წელიწადია ტერმოლომიას იზებირებს და მაინც რიგიანად ვერ უთქვამს! ვა, შენ რომ ერთხელ ჩვენი ბიჭების ქეიფი ითამაშე თავის დღეში არ დამავიწყდება. არა, ცოტა უპურმარილო კი ხარ, მაგრამ მაინც ჩვენი ნიკო ხარ გენაცვალე კარლინკა სახეში. არა, შე პირშავო, ქალაქელი ბიჭი და ასე მარტო ქეიფი გაგონილა! არა, რომ დაჯდები იმ ცენაზე და ყლავამ ნეუყელი ჩვენ ხალხი არა ვართ, რომ ერთი სტაქანი ღვინო ჩვენც მოგვაწოდო! განა ასეთი რუსული ქეიფი იქნება! ეჰ, ალალი იყოს შენზე ყველაფერი, ოლონდ შენი ხმა ნუ მოგვაკლდება და შენ რომ შიგნით ტიკებისა იცი ისე გვაციონე ხოლმე.

ილდენძელე, გენაცვალე,
რომ გვაციონო შენებურათ,
მიუდგომლათ დაგვიხატე
მგელი მგლათ და ტურა ტურათ

დაი ბოდ შტო იშო დოლოგი
ვრემია ჟილ ტი ნა სვეტი,
რომ ჩვენ ქალაქს მოაშორო,
მეტიჩარა და ჩერჩეტი.

გენაცვალე სახეში, რომ
გიყვარს ხალხი დაჩაგრული,
დღია ტებე უმირაიმ
ტიგრან, სედრაკ და კაკული.

მოვსულვარ, რომ მეპრახნიკი,
მოგილოცო ვსემ დუშოი,

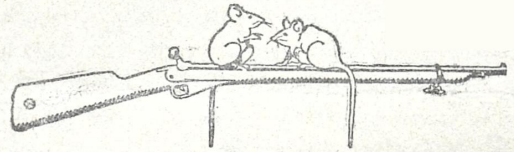
ია თებე ნე ზაბუდუ,
ვსეგდა ბუდიშ ტი ბრატ მოი!

ჟივი სტო ლეტ ამ ქვეყანას,
ჩვენო შუტნიკ, ჩვენო ნიკო,
თუ რომ მე შენ დაგივიწყო
მაშინ მე ჟულიკი ვიყო.

დვატატ ლეტ ტი ბრატ შუტკუემ,
შუტკა შტოლი სტოლკი შუტტი,
შე თათარო ტაკ შუტკუემ,
თითქოს გედგას შუტკა გუდიო!

დარავოი, ჩემო ნიკო,
რალა ვსთქო და რალა გაქო,
უფლოს მადლმა კარგი რამ ხარ,
ჩემო ახბერ, ჩემო „საქო!“.

გოგია.

მოკითხვის წერილი

თაბუნო ოლდემარ!

მოკითხვას მოგახსენებ ნახვის ნატვრით გატაცებული და კეთილი სურვილებით აღვზნებული. მარა რამდენათ შენი სიცოცხლე და კარგად ყოფნა გამიხარდა იმდენათ, (არ დაგიმაღავ) მწყენია შენგან ასე გულცივობა, ჩემდამი. შე კაცო, სირცხვილი არ არის შენს ამბავს ვინცხა ბესტუჟავას ყურსონიკი ციციადან¹⁾ გტყობილობდე?! ვიფიქრებდი ამას შენ ცოცხალი იყავო და ამდენი ხნის განმავლობაში ერთ ამბავს აღარ იკითხავდი?!

ამფერ-ამფერ, ბიჭო, შენს ყაზახობას! რავა, შე კაცო, კვირე არ გავიდოდა ისე, შენგან წერილი კიარა ტელეღრამა არ მიმელო: „Положение критическое, переведи Педисять, Двадцать пять, და რა რავიცი კიდევ რა. არ ვიცი იქნება ვერ გაგიმართლვო მოლოდინი მარა ეს ხომ მარტო ჩემი სა-

1) ტაცა გურიაში ქალიშვილს ნიშნავს

ქმე არ იყო და რაც შემეძლო ღმერთმა და შენ ორ-
თავემ იცით ჩემი ღონე არ დამიშურებია და რა-
ტომ უნდა იყო გულძვირათ ჩემზე?! და თუ გულ-
ძვირობა არა, მაშ რით ავხსნა ამდენი შენი სიჩუმე?!
ჩემთან კაი თუ გინდა, ჩვენი რედაქცია მაინც გა-
გეხსენებია, ყველას რომ თავი დავანებოთ „მათრახი“
„და ეშმაკის“ დაეწიება ეს პირდაპირ არ გეპატიე-
ბა, რადგან მე შენი გაპირებით და დახმარებით შეე-
დგი ფეხი ჯოჯოხეთის კარებში და შენ როგორც
გავს სამოთხისკენ მიბრძანებულხარ. კაცო! რაფერ
იქნება ასე ყველაფერი დეივიწყო კაცმა, მარტო
სუფსიდან რომ ფეხით ჩამოვლიდინებულვართ ფოთში
ერთი მეორეს „ხათრიზა“ ჩვენებური კაცი ამას ვერ
დეივიწყებდა. მარა რაფერც შენს ეხლანდელ მდგო-
მარეობას მწერს იგი ციციო, არ არის გასაკვირი
ჩემი დეივიწყება. კაცო! გამაგებე მაინც მართლა თუ
„სოუზ-გოროდოვში“ ჩილონიკათ ხარ?.. პეტრეს
ქალაქში კიარა ხატისოვის ქალაქშიც „სოუზ-გო-
როდოვში“ ჩილონიკობა ეს პირდაპირ ღურბენატ-
რობა ყოფილა თვარა შენ რომ დეფანში²⁾ ავტომო-
ბილი და სათვალეებიანი შეფერი(?) გიცდის რაღა
გასაკვირია და მე რაღაიზა გამიხსენებ როცა უტი-
ლიფონოთ თურმე აღარავის ელაპარაკები, მარა
შენ რომ იცოდე როგორ შეიცვალა ჩემი მდგომარე-
ობაც (თუმცა შენსას არ შეედრება) მაშინ იქ-
ნება ერთი ღია წიგნი კი მომწერო. შენ ალბათ მე
კიდევ ისე ძველებურათ გეგონები და მიჩვენია
გაგაგებინო ყოველივე: მსოფლიო გეოლოღმა
პრინციპა დედა მიწის ზედა პირზე მოწოლილ სის-
ხლის ზღვის მადანს, რომ საჩაკჯოში ბურღი დაჰკრა
და შადრევანი ჰაერში აასწვინა, რომელმაც ქვე-
ყნის უდიდესი ნაწილი ღამის ამოახრჩოს თავის წი-
თელ ტალღებში, მას შემდეგ, რაც მსოფლიო წურ-
ბლები ამ სისხლის ზღვაში ვეშაპებივით დასუქდნენ
და დაღუპულთა დედულ-მამულსაც გადაყლაპე-
უპირებენ, მას შემდეგ, რაც რაოდენივე სამეფო
ტახტი დასალიერდა და ძველის მაგიერ ახლის აგე-
ბას აპირებენ, მას შემდეგ, რაც ჩემი სახლისკაცი³⁾
სოფლის უჩიტელი პროპორჩიკი გახდა და უწინ-
დელ 28 მანეთის მაგიერ ეხლა რამოდენიმე ას მა-
ნეთს მარტო ჯამაგირს ღებულობს ნუ გაგიკვირდ-

ბა ჩემი მდგომარეობაც შეცვლილიყო. თუ მანამდე
(შენობას) სპირდონა მეთორნე ჩემს კრედიტს მე-
ლით (ანუ ცარციო) სახლის კედელზე აღნიშნავდა
შაურს გვრალად 0, აბაზს ჯვარით † ხოლო ჯვარ-
სა და ნულზე † 0 ე-ი მანეთზე რომ მიახწევდა
კრედიტს მიხურავდა, ახლა საქმე ისე არ გეგონოს.
ჩამოდის სოფლიდან კომპერატის აფხანაკი და ზრდი-
ლობიანათ მეტყვის: „ბ-ნო ბუტუნა ფქვილი რამე-
ფერად დაგვაფულე და გეიყიდეო და აი შვიდი ათა-
სი მანათი გამოგიგზანესო“, შვიდი ათასი! გესმის
(შეიკავე თავი არ გაგეცინოს). კიდევ ვარესს გეტყ-
ვი: ხშირია შემთხვევა აისთანა შვიდი ათასი ორი
სამი ადგილიდან მიყვრის თავს ჩემს ხელში და ვნატ-
რობ მაშინ ერთი შენი თვალეებით შამოგახედვა ჩემ-
და, როგორ კამერსანტული პოზით გადავთვლი ასი-
ანებს და ხუთასიანებს და ყველა ეს ხომ იცი რას
თხოულობს,? იმას, რომ ხალხმა რამე განდოს შენიც
უნდა გქონდეს რამე, რაზემეცა ჩემიც მაქ. შენ რომ კი-
ოსკი დატიე იგი ეხლა, ჩემო კარგო, თითქმის მა-
ლაზია არის (შიგ მოლარეც ღამაზია) აბაა.?? მარტო
შენდა მობრუნდა გეგონა წალმა ბედის ჩარხი,? არა,
მეც არა ვარ შენ რამ გგონია ისე ბლინკათ, მარა
ერთი იგი კი მაწუხებს, რომ მე უბედურს ბედი
რომ მუდამ რაღაც ნაკლს მადვენებს, რაღა ფასი
აქ ჩემს ქონებას ნდობას, და სიძლიერეს (თუნდაც
ეს დროებითი იყოს) როცა, როგორც ჩემი აშბავი
გითხარი ასე არის ყველა ვინც ვაინაში არ წავიდა
და თავისუფლათ დარჩა. მართალია მამა კაცებიდან
ცოტა დავრჩით ან პოზიციაზე და ან „ზურგის
უკანა“ გამაგრებას არ ვემსახურებოდეთ, მარა ვინც
დავრჩით იმათ ქალაღდის ფული შემოდგომაზე, რომ
ქარიან დღეში ხის ფურცლები გინახავს რაყაში⁴⁾
ისე უყრია. რომ ნამდვილი წარმოდგენა იქონიო
ჩვენში ფულზე იმით მიგახდენ რომ მალაქელიძეთან
სადილიზა თუ შეხვალ (კინწურეიშვითან ღმერთმა და-
გიფაროს) და ქამის მაღა გავგხსნება მაშინვე ეთ-
ხოვი შიშით და ხედავ რომ ნახარჯი მაინც 8—10
მანეთია. „ჩისტი“ ათ შაურზე ნაკლებ არ შემოგხე-
დავს, მეფაიტონე, მედროვე რაღა საკითხია. ტარანი
კაცო! ფოთში რომ ტარანი გირვანქა ორი აბაზი
ელირება და მქადის ფქვილი ხუთი მანეთი ფუთი;
იფიქრე შენ ამაზე და მერე ისიც დაუმატე რომ
შენი ბუტუნაი, რომელსაც შენ ასე ივიწყებ ვტა-
როი კლასის გუფეთში სადილობს ხშირად. აწი
გინდა მომწერე წიგნი და გინდა ნუ არ გეგონოს
რომ შენზე ნაკლებათ მაქ საქმე

²⁾ დეფანი ქართულათ პადიეხი

³⁾ სახლისკაცი ძმას ნიშნავს გურიაში

⁴⁾ რაყა ახრდილი ტყე გარშემო ყელით.

მორის რაგვი-რუგი

ძმაო ეშმაკო! დიდება მალალთა შინა ღმერთსა და ქვეყანასა ზედა შენის მათრახის კულსა! იმიტომ რომ შენ მაგ შენი სასწაულოთ-მომქმედი მათრახით პირდაპირ, ერთის დაკვრით ნათლავ; თუმცა მწვავე ოპერაციაა, მაგრამ უებარია, მისწრებაა. ამიტომაც, თუ საწყენათ არ დაგრჩება, ღღერის შემდგომ ნათლიას დაგიძახებ. შენ ნათლია, მე ნათლული.

მაშ ასე ჩემო ნათლი.

მართალია შენმა ექსკურსიამ აქ ჯერ-ჯერობით უხიფათოთ ჩაგვიარა, მაგრამ სულ მუდამ შენი შეწუხებაც არ იქნება, ნათლი.

ამიტომ თუ შენი ნება იქნება, მიმსახურე, შენ შენი ჰორიმიე, შენი მხედველობის და მფარველობის ქვეშ მამყოფე და მე ვიკისრებ აქეთვე შენს მაგიერობასა. მხოლოდ ეს კია, რომ მათრახისათვის ტყავი აღარც აქ იშოვება, სხვა სიკეთესთან ერთად ტყავის შიმშილობასაც განვიციდით, თუ ნებას მომცემ, შენახული მაქვს ერთი კიო მოქნილი იფნის სახრე და იმითი შვევიარადღები. ღმერთს გვეუცები ნათლი, უსახუთოდ და უსამართლოდ არავის ვერჩი.

შენ გამოგრჩენია, ჩემო ნათლი, ერთი მთავარი გასამათრახებელი, რომელიც თურმე ძალიან გემდურება, რატომ მე არა მცა პატივიო; მე განავისზე რა ნაკლები ვარო.

მაშ მე გავწევ იმისკენ ლაზარეთში სახრით ხეოში, თან გავიყოლებ ექიმებს ნ. კლიმიაშვილს, ქ-ნ ბოგატოვას, სტუდენტს გ. ზახარაიანს; ფერშლებს: შ. ინასარიძეს, კ. შოთს, ბ. მანკოვს, კ. დგებუაძეს, ყოფილ ზედამხედველს ი. ირემაშვილს, ყოფილ რევიტრატორს დ. ცერცვაძეს, ყოფილ კასკანტელისაშენს სრუშჩოვს და ტერ-აკოფოვას, მოსამსახურეებს ა. ჯულაბოვს, ბ. აფციანურს ყოფილ ეკონომ ი. ქიტიაშვილს და მრავალ „სიდელკებს“ და მუშებს, მწკრივით დავაყენებ ამ ხალხს მას თავზე მის კაბინეტში და ვკითხავ ამ მთავარ ესკულაპს: ნუ თუ ეს ამოდენა ხალხი ყველა შენთანა სტყუოდა და შენ არც ერთთან?!. რა დააშავა ამ ხალხმა, რომ ეს ხალხი მიღალ-მოღალე თითო დაკრით, გაუსჯელათ და გაურჩეველათ? რატომ არ გასდევ სამედიკატორო სამართალში ი. ირემაშვილს რა ზასუხს აძლევ შ. ჯავახიშვილს, ლ. გ. მარსაკოვს და დ. ონიაშვილს ქურდთა დამტკიცებულ ეკონომის დათხოვნას რომ შეპირდი, და ის კი დღესაც კანცელარიაში ვიზის სხვა სამათრახებთან ერთად. ნუ თუ ყველა ესენი არ იყვნენ თავის აღ-

გილზე და შენ ნამდვილათ ზიხარ შენ ადგილზე და ცოტა რამ ექვიც არ შეგაქვს შენს თავში?!. ექიმ პავლეკოს დასაფლავებაზე რომა სთქვი: ЖИВИ И ЖИТЬ ДАЙ ДРУГИМЪ-О, ეს არის, ულუკმა-პუროთ ქუჩაში ერეკები ხალხს და მერე თავ-მოკატუნებული სიბნელეში ძვრები?!. ეს არის შენი უმწიკველო სამართლიანობა?

რას იტყვი, ნათლი, ეკუთნის თუ არა აპას, რომ ჩემი სახრით აპერაცია გაუკეთო?

ნათლული.

მოსსენება

ახალციხე.

საქველმოქმედ. საზოგ. ადგილობრივმა განყოფილებამ გადასწყვიტა: გამგეობიდან გაძევებულ იქნეს (საზოგადო კანონის ძალით) ნადეჟდა გარდავძისა, როგორც მომსამსახურე იმავე საზოგადოებისა: რადგანაც მას დანარჩენ წევრებივით ცხვირსახოცით არა აქვს აკრული მაგრათ პირი და ბედავს თავის აზრის გამოთქმას ამა თუ იმ საკითხზე. ხოლი ცნობილი „ლიტერატორი“ (?) კოტე გვარამაძე თუმცა მოსამსახურეც არის საზოგადოებისა, მაგრამ გამგეობის წევრათ მაინც უნდა დარჩეს, რადგანაც შესაძლოა კოტეს გული მოუვიდეს—კორესპონდენტის გაუშვებს „სახალხო ფურცელში“ იქ რომ კოტეს ყოველიფერს უბეჭდავენ.

რაბათის სკოლის გამგეობა აგერ წელიწადია რღმა ძილშია. ახლათ ვადმოყვანილი პატივცემული ზ—ძე ყოველივე ღონეს იღებს მათ გამოსაფხიზლებლათ. ექსპერტების შემოწმებით სიცოცხლის ნიშნეზი მით აღარ აქვთ. საუკუნო განსვენება მისცეთ ღმერთმა, რათა „არც კაცი ვარგა, რომ ცოცხალი მკვლარსა ეშვავსოს, იცოს სოფელში დი სოფელსა არა რა არგოს“.

აქაური მასწავლებლები შედიან ისედაც გაძვალტყავებულ ხალხის მდგომარეობაში და სტდილობენ ყოველმხრივ დაენმარონ მოსწავლე ახალგაზრდობას. ამ მიზნით შეიმუშავეს ასეთი ნიხრი: მომზადება-საათში — 3 მან. ვინც ბინასაც მოითხოვს 300 მან. რასაკვირველია, საქციელი ასეთი ჭუმანურიია მით უმეტეს, რომ ბავშვების პატრონთ გარანტია აქვთ: გამოკლაზე „თვითონვე, ახლობელი“ მასწავლებელნი ესწრებიან.

„ლა-პუბე“

მისაგაჰი მაგალითი

ღავით ზურგიელიძემ, მისი მამის, უკვდავი მგონის სოლომონ ზურგიელიძის ხსოვნის პატივსაცემათ ბათუმის მეზილიარდეებს თოფურიას და კალინდაძეს საზილიარდოში მოსიარულე გემნაზიელების გადასაქირებლათ ერთი წლით გამოუწერა ასი ცალი მათრახის კული; ბილიარდის პატრონთ კალინდაძეს და თოფურიას კი ათ-ათი ცალი წელს ქვევით გადასაქირებლათ საზილიარდოში გემნაზიელების მოპატივებისათვის

წერილი რედაქციას

ბ-ნო რედაქტორო! *)

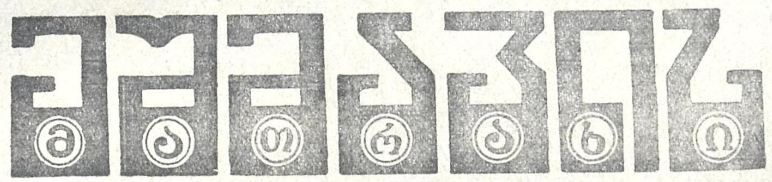
ჟურნალ „ეშმაკის მათრახის“ მე-5 №-ში ჩემ მიერ მოთავსებულ წერილის შესახებ სამედიატორო სამართალში მიწვევს ბ-ნი კერესელიძე. მე თანახმა ვარ გავყვე სამედიატორო სამართალში ბ-ნ კ-ძეს იმ პირობით, თუ მტყუანი მხარე გადაიხდის ჯარიმად ჟურნალ „ეშმაკის მათრახის“ რედაქციის სასარგებლოდ 25 მანეთს. მეორე, მტყუანი მხარე გამოცხადდეს ჟ. „ეშ. მათრახში“. ჩემი მხრით მედიატორებათ ვასახელებ: ვლადიმერ კობალეიშვილს და გრიგოლ გიკაშვილს.

პატივისცემით ძ. ნ-ვილი.

*) ამ წერილის დაბეჭდა ავტორისაგან დამოუკიდებელ მიხედვით გამო დაგვიანდა.

„ეშმ. მათრ.“ რედაქცია

ყოველ-კვირული იუმორისტული გამოცემა

მიიღება ხელისმოწერა 1917 წლისათვის

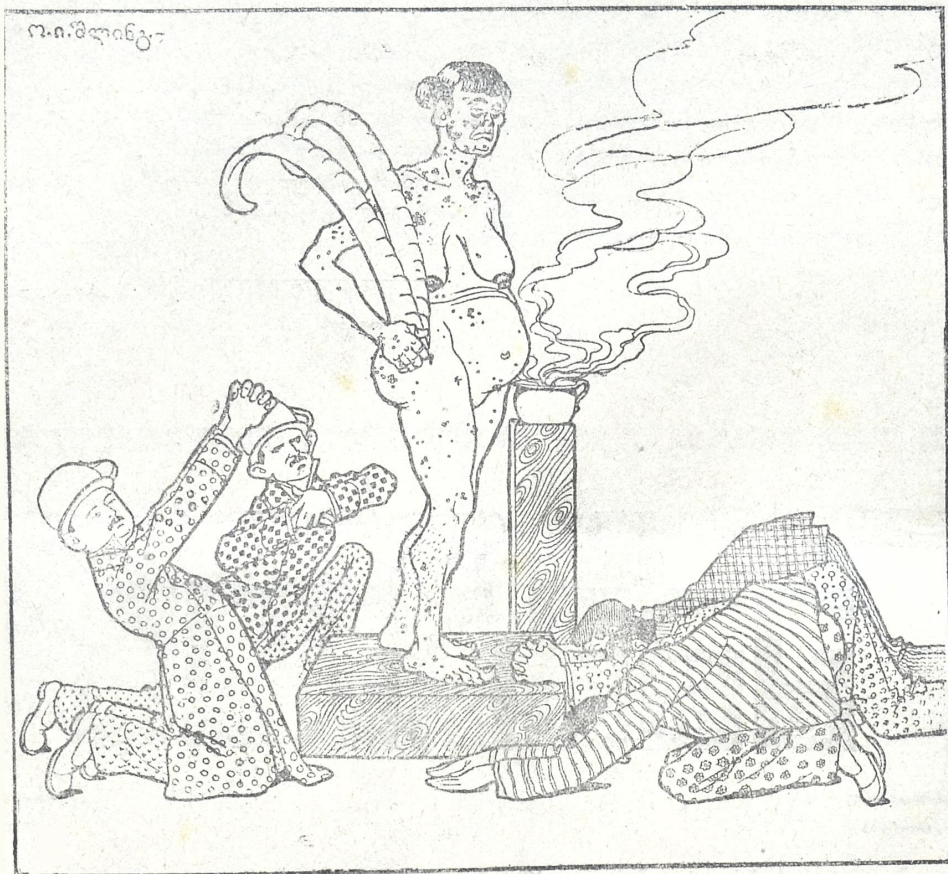
ჟურნალის ფასი: 12 თვით 7 მ. —
 6 თვით 4 მ. — კ.
 3 თვით 2 მ. — კ.
 1 თვით — 70 კ.

ეშმაკის მათრახში დაბეჭდება მხოლოდ იუმორისტული შინაარსის წერილები, ლექსები, მოთხრობები, ზღაპრები, არაკები, შარადები, გამოცანები, ნაკვეთები და სხვა.

შურნაღის სამხატვრო და სალიტერატურო მხარეს განაგებს ეშმაკი,
 ხლო. გამოცემის სამხმს კანტორა „განათლებლა“

რედაქცია სთხოვს როგორც თანამშრომლებს, ისე ხელის მომწერლებს რომ მასალები და ფული ამ ადრესზე: გამოიგზავნონ Тифლისь, С. Р. Таварткиладзе, Ольгинская, 6 поч. ящ. № 96.

„გვირგვინ ოსნებო“

განთავისუფლეს... და თაყვანსა სცემენ მას...